МОНАСТИРИСЬКА МІСЬКА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
СІМДЕСЯТ П'ЯТА СЕСІЯ
ПРОЄКТ
Р І Ш Е Н Н Я

від 10 червня 2025 року м. Монастириська №

Про затвердження Програми
для кривдників на 2025- 2027 роки

Керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами», «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації», «Про соціальні послуги», «Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2023 року», постанов Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказу Міністерства освіти і науки України від 02 жовтня 2018 року № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників з іншими органами та службами», наказу Міністерства соціальної політики України від 01 жовтня 2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників», з метою забезпечення розбудови системи запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі в умовах децентралізації та запровадження комплексних дій та заходів, спрямованих на зменшення масштабу такого явища вМонастириська міська рада

В И Р І Ш И Л А :

1. Затвердити Програму для кривдників на території Монастириської територіальної громади на 2025- 2027 роки (далі - Програма, додається).

2. Визначити заступника міського голови з питань діяльності органів виконавчої влади координатором з питань здійснення заходів у сфері

запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, відповідальним за забезпечення своєчасного та ефективного вжиття заходів у сфері виявлення фактів домашнього насильства та насильства за ознакою статі в територіальних межах громади Монастириської міської ради.

3. Визначити відповідальними за реалізацію Програми, організацію проходження корекційних програм та здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі начальника відділу соціального захисту населення та ветеранської політики та начальника служби у справах дітей Монастириської міської ради.

4. Визначити уповноваженою особою з прийому та реєстрації заяв і повідомлень про вчинення домашнього насильства та насильства за ознаками статі, координації заходів реагування на факти вчинення насильства, надання допомоги і захисту постраждалим особам начальника відділу культури, молоді, спорту та туризму управління освіти, культури, молоді та спорту Монастириської міської ради.

5. Виконавцям Програми забезпечити виконання Програми відповідно до повноважень та встановлених строків.

6. Управлінню фінансів Монастириської міської ради при формуванні місцевого бюджету або при внесенні змін до нього на відповідні роки передбачати видатки для реалізації заходів Програми.

7. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань законності, депутатської діяльності, етики та регламенту.

Міський голова **Андрій СТАРУХ**

СХВАЛЕНО
Рішенням виконавчого комітету
Монастириської міської ради
VIII скликання
від 09.06.2025 №

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням сімдесят шостої сесії
Монастириської міської ради
VIII скликання
від 10.06.2025 №

ПРОГРАМА ДЛЯ КРИВДНИКІВ

на території Монастириської міської територіальної громади

на 2025- 2027 роки

2025 рік

Паспорт програми

1	**Назва Програми**	Програма для кривдників на 2025-2027 роки
2	**Підстава**	Конституція України, Сімейний кодекс України, Законів України «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»
3	**Ініціатор розроблення Програми**	Монастириська міська рада
4	**Розробник Програми**	Виконавчий комітет Монастириської міської ради
5	**Учасники Програми**	Виконавчий комітет Монастириської міської ради
6	**Термін реалізації Програми**	2025 – 2027 роки
7	**Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього:**	Програма не потребує фінансування

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Програма для кривдників на території Монастириської територіальної громади на 2025-2027 роки розроблена відповідно до Конституції України, Сімейного кодексу України, Законів України «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» на основі Типової програми для кривдників, затвердженої наказом Міністерства соціальної політики України 01 жовтня 2018 року № 1434 (зі змінами) та зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 29.10.2018 №1222/32674 (зі змінами).

Останніми роками громадськість України все більше переймається проблемою домашнього насильства, як одного з найболючіших соціальних явищ. Домашнє насильство – форма насильства, що найбільш прихована, часто не усвідомлювана ані постраждалими, ані представниками влади та суспільства. Однак саме домашнє насильство породжує цілу низку негативних суспільних явищ. В Україні та інших регіонах світу спостерігається значна різноманітність

форм та способів знущання в сім'ях.

Домашнє насильство є серйозним порушенням прав людини, серед яких: право на життя та фізичну недоторканість; право не бути об'єктом знущань чи жорстокого нелюдського або принизливого поводження; право на свободу від дискримінації за ознакою статі; право на здоровий та безпечний розвиток тощо.

Проблема домашнього насильства повинна вирішуватися з огляду на її багатомірність, базуючись на реальній ситуації в країні. Громадськість і держава зобов'язані протидіяти домашньому насильству, вживаючи заходів для зміни поведінки кривдників, що його вчиняють.

Україна є однією з небагатьох держав світу, в якій реалізуються програми, спрямовані на корекцію ненасильницької моделі поведінки для осіб, які вчиняють домашнє насильств. Робота з кривдниками становить невід'ємну частину діяльності уповноважених органів з протидії домашньому насильству, оскільки допомагає таким особам осмислити власну насильницьку поведінку, усвідомити її витоки та прояви та змінити свою поведінку. Довготривала корекція поведінки особи, яка вичинила домашнє насильство, не лише допомагатиме налагодити гармонійне життя в межах сім'ї, родини, а й поліпшуватиме майбутнє дітей, які перестануть бути свідками домашнього насильства.

3. Загальні положення

1. Програма для кривдників передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. У Програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

3. **Мета Програми** - корекція агресивної поведінки осіб, які вчинили домашнє насильство, або належить до груп ризику щодо його вчинення, сприяння зміні насильницької поведінки кривдника.

4. **Завданнями програми є**:

- сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;
- сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини, формування у кривдника конструктивної моделі поведінки у приватних стосунках;
- сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;

- формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та оточуючих;
- сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості;
- розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;
- розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки.

5. Розроблення, організацію та виконання цієї програми, її проходження кривдниками забезпечують органи місцевого самоврядування відповідно до вимог статті 8 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Суб'єкти, що проводять заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, можуть залучати до виконання цієї програми підприємства, установи, організації, громадські об'єднання, фізичних осіб - підприємців, а також фізичних осіб, які надають соціальні послуги (за їх згодою), відповідно до законодавства.

6. Програму реалізують фахівці, які мають фахову вищу освіту(психологи, психотерапевти, психіатри, соціальні педагоги) та інші фахівці, які пройшли відповідне спеціалізоване навчання щодо роботи з кривдниками, представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі або залучені та виконують програму для кривдників на замовлення суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, в порядку, передбаченому чинним законодавством.

7. Кривдника може бути направлено на проходження цієї програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду.

Також кривдник може брати участь у цій програмі за власною ініціативою.

8. Заходи з організації та забезпечення проходження Програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від суду, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України.

Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

9. У разі неприбуття кривдника для проходження цієї програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів

уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

4. Методологічні засади

1. Цю програму розроблено на засадах когнітивної психології. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу не тільки корегувати поведінку особи, яка вчинила домашнє насильство, а й формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Когнітивні методики спрямовані на досягнення довгострокових і тривалих позитивних результатів через зміну переконань особи, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особи, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Цією програмою передбачається комплексний підхід до проведення корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення.

Характеристика цієї програми:
цільова група - кривдники;
кількість діагностичних занять - 4 сесій;
кількість групових занять - 20 сесій;
кількість індивідуальних занять - 9 сесій.

5. Форми роботи та тривалість цієї програми:

- діагностування - тривалість - 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год; до проведення діагностики залучаються лікарі-психіатри / лікарі-наркологи (за згодою); вторинна діагностика за результатами проходження цієї Типової програми - 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;
- індивідуальна робота - тривалість - 19 сесій по 1 год (максимум 2 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди - 2 сесії тривалістю по 1 год;
- групова робота - загальна тривалість - 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями - 10 хв; за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;
- змішаний варіант роботи - 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);
- тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;
- періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

6. Фахівці, які реалізують цю програму, повинні керуватися такими принципами:

- конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до

вимог закону України «Про захист персональних даних».

Цей принцип полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

- дотримання прав та свобод людини, що полягає у наданні допомоги кривднику;
- недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від статі, віку, віросповідання, національної приналежності, соціального статусу тощо;
- компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання домашньому насильству;
- комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи з урахуванням віку, статі, індивідуальних особливостей кривдника та вчинених форм домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

5. Проходження програми

1. Проходження Програми розпочинається діагностуванням кривдника.

2. В основу цієї програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

1) діагностичний блок передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

2) мотиваційний блок спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах цієї Типової програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3) корекційний блок передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

3. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

4. Теми Програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками безконфліктного спілкування, ефективної комунікації тощо.

6. Тематичний план цієї програми

1. Розподіл часу за модулями і темами здійснюється відповідно до додатку 1 до цієї програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатка 2 до Програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних

потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. Після проходження особою діагностики та мотиваційного консультування з метою визначення рівня вмотивованості до участі у групі може застосовуватись індивідуальна корекційна робота або групові заняття. У деяких випадках ці дві форми роботи можуть впроваджуватись одночасно: особа може відвідувати групові заняття та за її бажанням індивідуально працювати з фахівцем. З метою підвищення готовності особи та її вмотивованості щодо участі у групі групова робота може застосовуватись після проходження особою індивідуальних занять. Після кожного заняття необхідно передбачити домашнє завдання для закріплення отриманих знань і навичок, забезпечення постійного відстеження змін у поведінці.

5. Під час прийняття рішення щодо форми участі особи у програмі враховуються її готовність до участі в роботі групи й ті завдання, які ставляться у роботі з нею.

6. Успіх реалізації програми залежить від компетентності фахівців, які працюють з особою, рівня їхньої підготовки, врахування ними потреб особи, застосування в роботі інтерактивних методів і творчих підходів.

7. Знання та навички, яких має набути особа за результатами проходження Програми:

1) знання:

- понять «домашнє насильство» та «насильство за ознакою статі»;
-можливих наслідків домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі;
- проявів поведінки, які належать до домашнього насильства та насильства за ознакою статі, агресії, жорстокого поводження;
- факторів впливу на розвиток агресивної поведінки;
- причин виникнення конфліктів, методів аналізу конфліктних ситуацій, шляхів їх розв'язання та визначення власної ролі у їх вирішенні;
- форм запобігання конфліктним ситуаціям;
- впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на стосунки в родині;

2) навички:

- визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, та шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;
- розпізнавати спускові механізми вияву агресії та усвідомлювати власні почуття й почуття інших людей у ситуації конфлікту;
- контролювати прояви гніву та агресії щодо інших людей;
- аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства, насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без

насильства;
- розуміти свої власні кордони та кордони інших людей (фізичні та психологічні межі, які визначають діапазон і силу власних дій, а також сприйнятливість до дій навколишнього середовища);
- будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння і взаємоповаги;
- визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

Додаток 1
до Програми для кривдників

РОЗПОДІЛ ЧАСУ
за модулями і темами

№ з/п	Назва модулів, тема, сесія	Кількість годин	
		індивідуальна робота	**групова робота**
Блок 1	**Зміст і методи діагностики психоемоційного стану осіб, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення**	**6 год**	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження особи, яка вчинила домашнє насильство або належить до групи ризику щодо його вчинення. Методика діагностики схильності особи до конфліктної поведінки		
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
	Проведення психодіагностики. Методики визначення наявності травм розвитку особи, що вчинила домашнє насильство		
Частина 3	Проективні методики	2 год	
Блок 2	**Технологія проведення мотиваційної бесіди з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення**	**1 год 30 хв**	
	Перший етап мотиваційної бесіди	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди	30 хв	
Блок 3	**Програма та зміст індивідуальної корекційної роботи з особами, які вчинили домашнє насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення**	**13 год**	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки **(одне заняття)**	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага **(одне заняття)**	1 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів **(одне заняття)**	1 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. **(два заняття)**	2 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції **(одне заняття)**	1 год	

Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування **(два заняття)**	2 год	
Тема 7	Подолання страхів **(два заняття)**	2 год	
Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення **(одне заняття)**	1 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів **(одне заняття)**	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія **(одне заняття)**	1 год	
Блок 4	**Програма та зміст групової корекційної роботи з особами, які вчинили насильство або належать до групи ризику щодо його вчинення**		**30 год**
Тема 1	Вступ до програми для кривдників. Знайомство. Напрацювання правил роботи групи **(одне заняття)**		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивності **(одне заняття)**		3 год
Тема 3	Спускові механізми агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити **(одне заняття)**		3 год
Тема 4	Сутність насильства та насильства в сім'ї. Види насильства та дії, які слід вважати насильством. Цикл насильства. Наслідки насильства **(одне заняття)**		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії **(два заняття)**		6 год
Тема 6	Ефективна комунікація (у тому числі - з жінками) як дієвий спосіб вирішення конфліктної ситуації **(два заняття)**		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів **(одне заняття)**		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у програмі для кривдників **(одне заняття)**		3 год
Підсумок		**20 год 30 хв**	**30 год**

Додаток 2
до програми для кривдників

СХЕМИ РОБОТИ
з особою в межах програми для кривдників

Варіант 1

Варіант 2

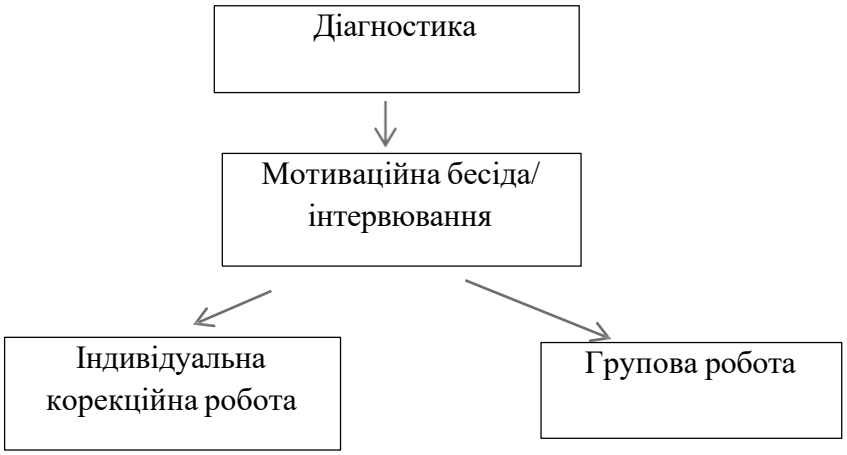
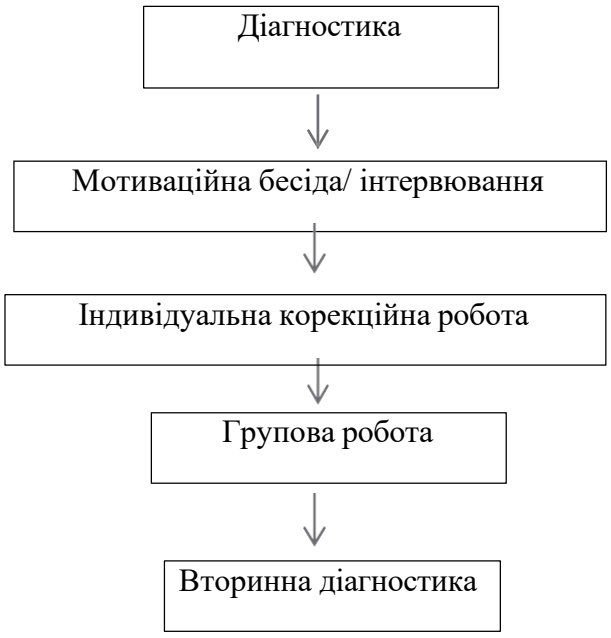
Варіант 3